

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů ke sporům o vypořádání práv z ukončené smlouvy o sdružení podle § 829 a násl. obč. zák., platného do 31. 12. 2013

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 829 a násl. Občanského zákoníku platného do 31. 12. 2013 (zákon č. 40/1964 Sb.)

Ncp 363/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobce: **F. H.**
zastoupený advokátem JUDr. Matoušem Jírou
sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **J. P.**
zastoupený advokátem JUDr. Janem Fuchsem
sídlem Osadní 324/12, 170 00 Praha 7

o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 5 C 443/2015, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 9 (dále jen „předkládající soud“) dne 3. 12. 2015 domáhá, aby soud rozhodl, že se zrušuje spoluvlastnictví veškerých majetkových hodnot žalobce a žalovaného vyplývajících z činnosti sdružení XY, dále že vlastníkem veškerého hmotného a nehmotného majetku, závazků a pohledávek uvedeného sdružení se stává žalovaný, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 2 906 605,81 Kč a že žalovaný je povinen zaplatit žalobci finanční vypořádání odpovídající polovině hodnoty veškerého hmotného a nehmotného majetku sdružení. Uvedené žalobní požadavky žalobce odůvodnil tím, že dne 31. 8. 1997 účastníci uzavřeli smlouvu o sdružení, ve které se dohodli, že se sdružují na dobu neurčitou, aby pod firmou XY společně vykonávali činnost v oblasti izolatérství, že pro účely příjmů a výdajů ze společné činnosti zřídí společný bankovní účet a (v neposlední řadě) že na zisku a ztrátě sdružení se budou podílet rovným dílem; sdružení pak zaniklo na základě výpovědi příslušné smlouvy ze strany žalovaného k 31. 12. 2012.

2. Předkládající soud, a to poté, co ve věci učinil řadu úkonů a dokonce opakovaně nařídil jednání, předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), bez dalšího s tím, že „v dané věci má za to, že dle ust. § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb. rozhoduje jako soud prvního stupně Městský soud v Praze“.
3. Žalobce se k otázce věcné (ne) příslušnosti soudu vyjádřil ve svém podání ze dne 20. 4. 2020, ve kterém vyslovil přesvědčení, že k projednání a rozhodnutí této věci je věcně příslušný okresní soud, a to konkrétně předkládající soud. K podpoře uvedeného žalobce poznamenal, že příslušná smlouva o sdružení byla uzavřena podle § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), a proto příslušné sdružení nemělo způsobilost k právům a povinnostem, nešlo o žádnou právnickou osobu. Žalobce uzavřel, že na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví dvou fyzických osob, které nabyly majetek do spoluvlastnictví při výkonu společné činnosti v souvislosti se založeným sdružením bez právní subjektivity, ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb. nedopadá.
4. Žalovaný se k příslušné výzvě předkládajícího soudu k otázce věcné příslušnosti nevyjádřil.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 1 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
7. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění účinném k termínu zahájení tohoto řízení (dále jen „z. ř. s.“), pro řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
8. Podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve statusových věcech právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn a otázek statusu veřejné prospěšnosti.
9. Jak v odstavci 1 odůvodnění konstatováno, žalobce svou žalobu (jejíž obsah vymezuje předmět sporu, který je určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení – viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10), respektive své žalobní požadavky, odvozuje od příslušné smlouvy o sdružení ze dne 31. 8. 1997, jakož i od okolnosti, že žalovaný měl s účinky k 31. 12. 2012 činnost sdružení svou výpovědí ukončit (respektive přivodit „zánik“ sdružení).
10. Přestože žalobce v rámci své žaloby neprovádí (hmotně)právní hodnocení povahy sdružení, které mělo být založeno příslušnou smlouvou, je z vyličení obsahu příslušné smlouvy v žalobě, jakož i z (k žalobě) připojené kopie příslušné smlouvy o sdružení (a jejího dodatku), zřejmé, že uvedená smlouva směřovala ke vzniku sdružení bez právní subjektivity podle § 829 a násl. obč. zák.; na příslušnou právní úpravu přitom žalobce v rámci svého vyjádření k otázce věcné (ne)příslušnosti soudu odkázal.
11. Naopak z žalobních tvrzení, a ani z dalšího obsahu spisu, se potom nepodává, že by se v případě příslušného sdružení mělo jednat o sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 (u něho podmínkou vzniku byla registrace podle § 6 odst. 1 uvedeného zákona), případně jinou formu právnické osoby, a ani to, že by před termínem (žalobcem) tvrzeného „zániku“ sdružení došlo k jakékoli transformaci takového sdružení (bez právní subjektivity, respektive právní osobnosti) do určité formy právnické osoby ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s.

12. S ohledem na vše shora konstatované, když se v daném případě nejedná o věc, na niž by dopadala (předkládajícím soudem nepřípadně zmiňovaná) speciální úprava obsažená v § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., a ani žádné jiné z těch ustanovení zákonné povahy (včetně shora citovaného § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.), jež upravují výjimky z obecné úpravy věcné příslušnosti okresních soudů ve sporném občanském soudním řízení podle § 9 odst. 1 o. s. ř., rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 26. května 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu